

การเพิ่มจำนวนตัวไข่ของแม่ไก่และการลดอัตราการตายของลูกไก่พื้นเมือง

อรอนงค์ เลี้ยวธรากุล ชาตรี ประทุม และ อำนวย เลี้ยวธรากุล

บทคัดย่อ

ศึกษาปัจจัยของการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกรในชนบท ได้แก่ การเลี้ยงในหมู่บ้านและนอกหมู่บ้าน, การเลี้ยงแม่ไก่จำนวน 5 – 8 ตัว และ 9 – 12 ตัว, การจัดการลูกไก่เมื่อแรกเกิดคือการแยกลูกไก่จากแม่เมื่อแรกเกิด การแยกลูกไก่จากแม่เมื่ออายุ 14 วัน และ ปลอຍให้แม่ไก่เลี้ยงลูกเองตามธรรมชาติ โดยศึกษาในลักษณะ น้ำหนักตัวและจำนวนวันตั้งแต่เริ่มไข่ถึงฟักออก, การให้ไข่ ลูกเกิด และอัตราการฟักออก, อัตราการสูญเสีย และอัตราการตายของลูกไก่ช่วงอายุ 0 – 12 สัปดาห์, จำนวนไก่บริโภค จำนวนไก่จำหน่าย และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการจัดการแต่ละวิธี ผลจากการทดลองพบว่า การเลี้ยงไก่ในหมู่บ้าน และนอกหมู่บ้าน ไม่มีผลทำให้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($P>0.05$) ในทุกลักษณะที่ทำการศึกษาไม่ว่าจะเป็น น้ำหนักตัวเมื่อเริ่มไข่ถึงฟักออก, จำนวนวันตั้งแต่เริ่มไข่ถึงฟักออก, จำนวนตัวไข่ จำนวนไข่ จำนวนลูกไก่เกิด และอัตราการฟักออก, อัตราการสูญเสีย และการตาย, รวมทั้งจำนวนการบริโภค การจำหน่าย และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการเลี้ยงไก่

การเลี้ยงแม่ไก่พื้นเมืองจำนวน 5 – 8 ตัว และ 9 – 12 ตัว พบว่า ไม่มีผลทำให้ น้ำหนักตัวเมื่อเริ่มไข่ถึงฟักออก, จำนวนวันตั้งแต่เริ่มไข่ถึงฟักออก, จำนวนตัวไข่ จำนวนไข่ จำนวนลูกไก่เกิด และ อัตราการฟักออก, อัตราการสูญเสีย และการตาย, รวมทั้งจำนวนการบริโภค และ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการเลี้ยงลูกไก่ มีความแตกต่างกันทางสถิติ($P>0.05$) แต่การเลี้ยงแม่ไก่จำนวน 9 – 12 ตัว มีผลทำให้มีจำนวนไก่จำหน่าย, รายได้ และรายจ่าย จากการเลี้ยงลูกไก่สูงกว่า ($P<0.05$) การเลี้ยงแม่ไก่จำนวน 5 – 8 ตัว

การจัดการลูกไก่เมื่อแรกเกิดแบบต่างๆ ได้แก่ การแยกลูกไก่จากแม่เมื่อแรกเกิด, การแยกลูกไก่จากแม่เมื่ออายุ 14 วัน และ การปลอຍให้ลูกไก่ออกอยู่กับแม่ตามธรรมชาตินั้น ไม่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ($P>0.05$) ต่อลักษณะ จำนวนวันตั้งแต่เริ่มฟักไข่ถึงฟักออกโดยมีค่าอยู่ในช่วง 20.54 – 20.69 วัน และ อัตราการฟักออกของไข่ฟัก แต่แม่ไก่กลุ่มที่มีการแยกลูกไก่เมื่อแรกเกิด มีน้ำหนักตัวเมื่อเริ่มไข่ถึงฟักออก, จำนวนวันตั้งแต่เริ่มไข่ถึงเริ่มฟัก และ เริ่มไข่ถึงฟักออก, จำนวนตัวไข่ จำนวนไข่ และจำนวนลูกไก่เกิด สูงกว่า($P<0.05$) แม่ไก่อีกสองกลุ่ม โดยจำนวนตัวไข่ จำนวนไข่ และจำนวนลูกไก่เกิดต่อแม่ต่อปี สูงกว่าประมาณ 1.2 – 1.4 ตัว, 19.9 – 22.0 ฟอง, และ 14.8 – 16.4 ตัว ขณะที่แม่ไก่กลุ่มที่แยกลูกไก่ออกเมื่ออายุ 14 วัน และปลอຍให้อยู่กับแม่

ตามธรรมชาติไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ($P>0.05$) สำหรับอัตราการสูญเสียของลูกไก่ที่ไม่ใช่การตาย ได้แก่ หาย, ศีตรูธรรมชาติกัดกิน, รถทับ, ตกน้ำ พบว่าลูกไก่กลุ่มที่ปล่อยให้อยู่กับแม่ตามธรรมชาติมีการสูญเสียสูงที่สุด(ร้อยละ 5.54) รองลงมาได้แก่ลูกไก่ที่แยกจากแม่เมื่ออายุ 14 วัน (ร้อยละ 2.72) และ ลูกไก่ที่แยกจากแม่เมื่อแรกเกิด(ร้อยละ 1.93) ตามลำดับ ส่วนอัตราการตายนั้น ลูกไก่ที่แยกจากแม่เมื่ออายุ 14 วัน มีอัตราการตายสูงกว่า($P<0.05$) ลูกไก่ที่ปล่อยให้อยู่กับแม่ตามธรรมชาติ และ แยกจากแม่เมื่อแรกเกิด โดยมีอัตราการตายร้อยละ 7.51, 4.65 และ 2.39 ตามลำดับ ในส่วนของผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ พบว่า การจัดการลูกเมื่อแรกเกิดทั้งสามแบบ ไม่ทำให้มีผลตอบแทนเป็นตัวเงินแตกต่างกัน แต่การแยกลูกจากแม่เมื่อแรกเกิด ทำให้ได้จำนวนไก่บริโภค, จำนวนไก่จำหน่าย, รายได้จากการจำหน่ายและรายจ่ายจากการเลี้ยงไก่ สูงกว่า($P<0.05$) ไก่อีกสองกลุ่ม ขณะที่ไก่กลุ่มที่แยกจากแม่เมื่ออายุ 14 วัน และปล่อยให้อยู่กับแม่ตามธรรมชาติให้ผลไม่แตกต่างกันทางสถิติ($P>0.05$)

Increasing Number of Clutches in Native Hens and Decreasing Mortality of Native Chicks

Onanong Leotaragul Chattri Prathum and Amnuay Leotaragul

Abstract

The study of effect of raising native chickens by farmers in the local village as raising inside and outside the village; raising dams 5 – 8 and 9 – 12 hens; separation one, fourteen day old chick from dam and natural raising. Characters of this studies were body weight and number of days from start laying to hatched; number of eggs chicks and hatchability; mortality and losses percentage of chicks from birth to 12 weeks of age; number of eating, selling chickens and economic return of different raising. The results showed that effect of raising inside and outside the village in every characters of the study were not significantly different($P>0.05$).

Raising dams 5 – 8 and 9 – 12 hens did not effect($P>0.05$) for body weight from start laying to hatched, number of days from start laying to hatched, number of clutches, number of eggs, number of chicks and hatchability; mortality and losses percentage; number of eating chickens and economic return. But number of selling chickens, income and expenditure of raising dams 9 – 12 hens were higher($P<0.05$) than raising dam 5 – 8 hens.

Number of days from start hatching to hatched(range 20.54 – 20.69) and hatchability of separation chicks from dam and natural raising did not differ($P>0.05$). Separation one day old chicks from dam had body weight from start laying to hatched, number of days from start laying to start hatching and start laying to hatched, number of clutches number of eggs and number of chicks higher($P>0.05$) than another two groups. Number of clutches, eggs and chicks were higher than about 1.2 – 1.4 clutches, 19.9 – 22.0 eggs and 14.8 – 16.4 chicks respectively. For separation fourteen days old chicks from dams and natural raising were not differ($P>0.05$). Losses percentage of chicks from natural raising was highest(5.54 %), followed in order by separating chick from dam at 14 days(2.72 %) and 1 day respectively. Separation chick from dam at 14 days had higher($P<0.05$) **mortality** rate than natural raising and separating chick at 1 day, the

result were 7.51, 4.65 and 2.39 percentage respectively. For economic return did not differ between three groups of raising, but separation chick from dam at 1 day was higher($P<0.05$) eating and selling chickens, income and expenditure than another two groups. And separation chick at 14 days and natural raising did not significantly different($P>0.05$).